

Meer dan 900 ideeën!

Begin dit jaar hebben jullie kennism gemaakt met Toukomst en onze zoektocht naar grote ideeën voor een mooie toekomst van onze provincie. Tot april kon iedereen ideeën insturen en dat hebben jullie massaal gedaan! Er zijn in totaal meer dan 900 ideeën ingestuurd. In deze krant blikken we terug, komen Groningers over hun idee aan het woord en nemen we de belangrijkste vervolgstappen met je door.

Naast onze oproep via (social) media en op de website www.toukomst.nl om je idee voor Groningen in te sturen, zijn we ook op tour geweest door de provincie met onze groene Toukomstbus. Vanaf 13 januari reed hij dwars door de provincie Groningen, op zoek naar ideeën voor de toekomst van onze provincie. We spraken honderden mensen, zagen de mooiste ideeën voorbijkomen en vooral: enorm veel creativiteit en innovatie.

Bundelen van ideeën

Het is door het coronavirus een poosje stil geweest rondom Toukomst, maar inmiddels zijn we weer volop aan de slag. We zijn druk bezig om de ruim 900 (!)

ideeën die elkaar aanvullen en versterken met elkaar te bundelen tot grote projecten die bijdragen aan de toekomst van Groningen. Dit doen we door de indieners van de ideeën én Groningers die willen meedenken met elkaar in contact te brengen. Zij gaan de ideeën bundelen tijdens online bijeenkomsten die we in drie rondes organiseren in juni, juli en augustus.

Vervolgstappen na de zomer

In september zijn de ideeën gebundeld en vragen we aan alle inwoners van de provincie Groningen om de gebundelde projecten te beoordelen. Dit kan via onze website én in een speciale Toukomstkrant die we huis aan huis gaan verspreiden.

Toukomst: beter wonen, leven en werken in Groningen.

Toukomst gaat over beter wonen, leven en werken in Groningen. En over grote, vernieuwende, creatieve en slimme ideeën daarvoor. Eigenzinnige ideeën. Ideeën voor de toekomst van Groningen die iedere Groninger kon insturen. Deze ideeën worden op dit moment gebundeld om tot grote projecten te komen die écht het verschil maken voor onze toekomst. We kiezen als Groningers met elkaar de uiteindelijke projecten die geld krijgen voor de uitvoering. Hiervoor is

100 miljoen euro beschikbaar. Toukomst is een initiatief van Nationaal Programma Groningen, in samenwerking met West 8 (ontwerpbureau voor stedenbouw en landschapsarchitectuur) en organisaties uit de provincie Groningen.

Meer weten? Zie: www.toukomst.nl

Toukomst: wat levert het op?

Toukomst werkt aan een goede toekomst voor elke Groninger. We willen dat Groningers over enkele jaren ook écht zien dat het wonen, werken en leven in onze provincie is verbeterd. De ideeën die de afgelopen maanden door Groningers zijn aangeleverd, gebruiken we als input voor:

1. Het **Toukomstbeeld**: een samenhangende blik op de toekomst van de provincie Groningen.
2. **Toukomstprojecten** die het verschil maken en Groningen vooruit helpen richting 2040. Voor de uitwerking en uitvoering hiervan is 100 miljoen euro beschikbaar.

Mooie bijvangst: gemeenten en de provincie Groningen kunnen de ingestuurde ideeën gebruiken voor hun eigen plannen.

Het Toukomstpanel adviseert over besteding geld.

In september kunnen de inwoners van Groningen de projecten beoordelen. Daarna is de grote vraag: welke projecten gaan we uitvoeren en welke projecten helpen we met een kleiner bedrag op weg? Hiervoor is het Toukomstpanel! Eind april heeft Veldkamp Elzinga Koster notarissen uit Hoogezand uit 240 aanmeldingen de twintig leden en een aantal reserveleden voor het Toukomstpanel geloot. Dit panel - een goede afspiegeling van de provincie - heeft een belangrijke rol. De leden van het panel adviseren het bestuur van Nationaal Programma Groningen over welke Toukomstprojecten volgens hen uitgevoerd moeten worden. En dus over de besteding van de beschikbare 100 miljoen euro.

‘Er mag best wat meer leven in de brouwerij’

Het gaat hem zeer aan het hart, de krimp in de Groninger dorpen. Zelf is de 21-jarige Yasin Sevimli geboren en getogen in Delfzijl, en hij woont er nog steeds. Maar nu bijna iedereen om hem heen naar de grote stad vertrekt, twijfelt hij: blijven of toch weggaan? Door de dorpen beter bereikbaar te maken, denkt Yasin dat het tij te keren is.

Wat is volgens jou de oorzaak van de krimp?

“De dorpen in Groningen zijn door de slechte bereikbaarheid niet meer aantrekkelijk voor jongeren en jonge gezinnen om te wonen. Wil je van het dorp naar de stad en andersom dan ben je veel reistijd kwijt.

Ook is er in de dorpen veel te weinig te doen voor jongeren. Daardoor lopen ze leeg, terwijl de stad steeds voller wordt.”

Welke oplossing heb jij voor ogen?

“Mijn advies is om de bereikbaarheid in de provincie te verbeteren door betere

wegen en openbaar vervoer. Als de dorpen makkelijker en gunstiger te bereiken zijn, is de kans groot dat er weer meer mensen willen wonen. Zo druk als in de stad hoeft het er niet te zijn, maar er mag best wat meer leven in de brouwerij.”

Wat zijn je verwachtingen van Toukomst?

“Ik denk dat we met elkaar een verandering teweeg kunnen brengen. Veel mensen zijn pessimistisch over de toekomst. Die zeggen: ‘laat maar’. Maar ik wil het er niet bij laten zitten; ik wil mijn stem laten horen. Hopelijk wordt het geld van Toukomst in de juiste dingen geïnvesteerd - in het aantrekkelijker maken van de provincie. Vooral jongeren moeten wat mij betreft blij worden van de plannen. Zij zijn immers de toekomst.”

‘Ik denk dat we met elkaar een verandering teweeg kunnen brengen.’

Het idee van Yasin: www.toukomst.nl/ideeen/idee-om-krimp-tegen-te-gaan/

Drie Groningers over...

De toekomst van lokaal voedsel.

Het thema gezond voedsel van eigen bodem leeft! Dat bewijzen de ruim honderd ideeën over voedsel die Groningers indienden bij Toukomst. De indieners zijn het er met elkaar over eens: met lokale producten kan Groningen Nederland veroveren. Drie Groningers vertellen over hun idee voor lokaal voedsel.

Mathijs Niehaus: “Slechte voeding is vaak goedkoper dan gezonde, biologische voeding. Dat komt omdat er in de keten iets niet klopt. Vraag en aanbod weten elkaar vaak niet te vinden.

Of deze zijn niet goed op elkaar afgestemd. Dat gaan we met ons idee ‘Lokaal kilo’s schuiven xl’ oplossen. Als horeca, maar ook consumenten, hun eten rechtstreeks bij de boer of een lokaal bedrijf kopen, krijgt de boer een eerlijke prijs en betaalt de consument minder. Het werk wordt ook veel leuker als boeren meer kunnen investeren in duurzame producten én kunnen werken aan goede producten voor de eigen regio in plaats van voor de export.”

Akko Muskens: “Er is een grote noodzaak voor een ander voedselsysteem, gebaseerd op biologisch en lokaal. Dit is nodig voor het terugdringen van de stikstofuitstoot

en broeikasgassen, het vergroten van de biodiversiteit en het verbeteren van dierenwelzijn. Boeren die zich bij mijn idee voor een ‘Groninger landbouwcoöperatie’ aansluiten, worden geholpen om deze omslag te maken. Door samen te werken - ook met de supermarkten - kunnen betere prijsafspraken worden gemaakt en kunnen boeren die het lastig hebben weer een toekomstperspectief krijgen. En hopelijk wordt de band tussen boer en samenleving weer sterker.”

Rineke Dijkstra: “Als je veel meer diversiteit aan gewassen gaat verbouwen die ook nog eens passen bij de grond, heeft dat grote voordelen voor bodem, dier, natuur en de

gezondheid van de mens. Dan wordt voeding weer rijker, kwalitatief beter én gezonder. Bovendien gaat het landschap er veel gevarieerder uitzien, zoals ik ook beschrijf in mijn idee ‘Mmm Groningen’. Gezonde voeding is vooral diverse voeding die zo gezond en vers mogelijk gegeten wordt. Waarom voeding over duizenden kilometers aanslepen als hier zoveel gezond en lekkers kan groeien? Verbouw, verwerk en serveer dit voedsel hier in Groningen.”

Onderwijs en werkgelegenheid

Denken in kansen.

Zuidoost-Groningen moet weer economisch sterk worden: een regio waar inwoners trots op zijn en waar het goed werken, wonen en leven is. Hiervoor hebben tien partijen in de regio een coöperatie opgericht. “We willen geen nadruk meer op krimp, verslechtering van de economie en vergrijzing, maar juist denken in mogelijkheden en kansen”, zegt Martin van der Leest, één van de initiatiefnemers.

Vol enthousiasme en passie praat Martin van der Leest, directeur van SealteQ, over de bijzondere samenwerking in Stadskanaal en omgeving. Samen met negen samenwerkingspartners heeft hij vorig jaar de Coöperatieve Innovatie Hub Veenkoloniën opgericht. Deskundigen van al deze bedrijven en organisaties gaan in deze coöperatie nieuwe producten ontwikkelen, produceren en in de markt zetten. Iedereen die wil aanhaken, kan meedoen en mede-eigenaar worden.

Van der Leest: “We hebben besloten over de grenzen van ons bedrijf of instelling heen te kijken. Al die ondernemers bij elkaar zorgt voor een hoop denkkracht en creativiteit. We kijken naar nieuwe mogelijkheden. Waar is vraag naar? Waar liggen mogelijkheden? En vervolgens gaan we daarmee aan de slag. Denk aan het produceren van desinfectiegel, mondkapjes of een nieuw systeem om onkruid te verwijderen.”

Maakindustrie

De coöperatie wil in het oude Philipsgebouw in Stadskanaal een innovatielab maken, waar nieuwe producten ontwikkeld en gemaakt worden. “Dit doen we samen met studenten. Door mooie producten te ontwikkelen en succesvol te maken, creëren we een hoop werkplekken en diversiteit voor jongeren. Natuurlijk is dit niet in een paar jaar klaar. Maar ik hoop dat we over vijf tot tien jaar dé maakindustrie van Noord-Nederland hebben. Het gaat erom dat we mensen in beweging willen krijgen. We investeren als initiatiefnemers in dit project met geld en onze deskundigheid, maar we willen dat veel meer mensen aanhaken.”

De coöperatie is een initiatief van SealteQ, PuurID, Rein Advies, Avitec, Witec, Rabobank, Kredietunie OG, Noorderpoort, Ubbo Emmius en gemeente Stadskanaal.

[Hun idee: www.toukomst.nl/ideeen/working-together/](http://www.toukomst.nl/ideeen/working-together/)

Samenleven en ontmoeten

‘Dorpen hebben een centrale ontmoetingsplek nodig’

Erik Wong kwam als Amsterdammer ruim twaalf jaar geleden naar Het Hogeland. Hij kocht een huis in Hornhuizen, tegenover het leegstaande dorpscafé. Hij redde het café van de sloop en startte werkherberg Wongema, een plek waar mensen zich thuisvoelen en waar mooie ideeën ontstaan. Na tien jaar zoekt Wongema een nieuwe herbergier.

Waarom heeft een dorp zo'n centrale plek nodig?

“In een tijd waarin de wereld in rap tempo aan het ‘ver-internetten’ is, is het juist belangrijk dat er een fysieke plek is waar je elkaar tegenkomt. Waar toeval een rol kan spelen. Dáár ontstaan mooie dingen. Ik heb het oude dorpscafé van de sloop gered, omdat ik dacht: het is onomkeerbaar. Ik geloof dat het dorp er heel anders had uitgezien als dit pand er niet meer was geweest. We hebben allemaal behoefte aan iets gezamenlijks. Wongema biedt de mogelijkheid om vorm te geven aan die behoefte.”

Welke rol speelt Wongema in Hornhuizen?

“Wongema is een herberg met meerdere functies. Groepen studenten en werkenden kunnen hier werken en slapen, maar het is

ook een ontmoetingsplek voor de buurt. Een plek waar leuke initiatieven ontstaan. Bijvoorbeeld de Hornhuister Winterspelen. Wongema is de plek waar het idee ontstaat, waar de start en prijsuitreiking is en waar we na afloop de borrel drinken. Ook dorpsfeest HENK is een mooi voorbeeld. Henk is de inwoner van het dorp die het meest van feestjes houdt. Als herbergier neem ik vaak de lead bij de organisatie, maar iedereen die dat wil, kan iets bijdragen. We doen het samen, soms ook met studenten van de kunstacademie die hier met een project bezig zijn en aanhaken bij een activiteit. Dan gaan de grenzen open: Amsterdammers werken samen met dorpers. Dáár word ik gelukkig van!”

Het idee van Erik Wong:
www.toukomst.nl/ideeen/maak-van-wongema-het-forum-van-het-platteland/

De toekomstige, gezonde generatie groningers

‘Hoe geeft de volgende generatie kleur aan de wereld?’

De wereld verandert in rap tempo. Ook een provincie als Groningen staat niet stil. Zo hebben we te maken met aardbevingen, corona en een klimaatcrisis. Hoe gaat de toekomstige generatie om met dit soort uitdagende kwesties? En: hoe geven zij straks kleur aan de wereld? Vraagstukken waarmee Groninger theater- en educatiemakers Sara Scholten en Karlijn van Benthem zich bezighouden.

“Het zou geweldig zijn als we in Groningen een generatie kunnen voortbrengen die actief deelneemt aan de democratie”, zegt Sara. “Een democratie waarin iedereen op een volwaardige manier kan meedoen en kan meedenken over een gezamenlijke toekomst. Daarom willen we kinderen en jongeren vaardigheden aanleren waarmee ze hun eigen leven kunnen vormgeven. Projectonderwijs en artistieke interventies kunnen daar goed aan bijdragen.”

In onze Educatie MAAK plaats willen we - samen met docenten, onderzoekers, wetenschappers én kinderen - nadenken over de vraag: wat hebben de volgende generaties nodig om met grote vraagstukken te kunnen dealen? We bundelen kennis en inspiratie en gieten dat direct in concrete projecten, voor zowel binnen als buiten de school.”

Sporen nalaten

“Wat we van Toukomst vinden? Te gek! Toukomst laat concreet zien wat de inwoners van onze provincie écht belangrijk vinden. Het geeft de kans om ideeën op te schalen en het effect ervan groter te maken. Op die manier kunnen we sporen nalaten. Niet alleen in het landschap, maar ook in de levens van mensen.”

Het idee van Sara en Karlijn: www.toukomst.nl/ideeen/educatie-maak-plaats-spelen-met-je-leven

Het Groninger landschap

‘Groningen telt vele verborgen parels’

Als het aan Jaap Ruzius uit Zwiggelte ligt, krijgt Groningen het langste bos van Nederland. Maar hé, ligt Zwiggelte niet in Drenthe? Klopt! Maar Jaap is een geboren en getogen Groninger met nog altijd een grote liefde voor onze provincie. En daarom bedacht hij zich geen moment toen Toukomst om bijzondere ideeën vroeg.

“Groningen heeft een ontzettend gevarieerd landschap”, zegt Jaap. “Veel plekken om je vingers bij af te likken. Maar geen mens die ze ziet. Alle mooie gebieden, alle bezienswaardigheden in Groningen liggen ver van elkaar, waardoor toeristen wegblijven. Wie van buiten de provincie heeft er ooit gehoord van pareltjes als Vierhuizen, Zoutkamp, Onderdendam, Bellingwolde en het Schildmeer? Bijna niemand! Zonde toch?”

Het idee

“Verbind al je parels op een natuurlijke manier, met water en bos, en creëer het langste bos van Nederland. Hoe mooi zou het zijn als je van de ene bezienswaardigheid naar de andere kunt fietsen? Zeker weten dat dit voor toeristen én werkgelegenheid gaat zorgen. Nog een

voordeel: plant 30.000 hectare bos en je hebt voor de komende honderd jaar je milieudoelstellingen gehaald.”

Toukomst als motor

“Ik hoop dat Toukomst een motor is die blijft draaien. Want de problemen in Groningen lossen we niet in een paar jaar op. De politiek heeft het laten lopen, nu is het de beurt aan de burgers. Meepraten en meebeslissen; dat is heel belangrijk. En het kan hoor, want de potentie druipt er vanaf!”

Het idee van Jaap:

www.toukomst.nl/ideeen/het-langste-bos-van-nederland/

Verhalen vertellen en leren over Groningen

‘We moeten meer van onszelf laten zien’

Groningen kent een rijke geschiedenis en zit vol verhalen. Lotte Mensen is één van de Groningers die een idee instuurde over het vertellen van die verhalen. “We zijn veel te bescheiden; er is zoveel om trots op te zijn!”

Lotte Mensen: “Ik baal ervan dat in televisieprogramma’s alleen stereotype mensen in beeld worden gebracht. En vaak alleen over negatieve zaken, zoals de aardbeving en de krimp. Het zorgt voor stigmatisering, waardoor het lijkt alsof Groningen een kansarm gebied is. En dat is onzin! Het is tijd voor positieve beelden. We hebben genoeg om trots op te zijn en dat moeten we laten zien.”

Trots

“Om een beter imago te krijgen, moeten we misschien wat meer van onszelf tonen. We zijn veel te bescheiden. We lopen niet te koop met bijzondere dingen die we doen en daardoor krijgen andere mensen ook alleen zaken te zien die minder goed gaan. Maar er is zoveel om trots op te zijn! De saamhorigheid, het oog hebben voor elkaar, betrokkenheid, de inzet van al die vrijwilligers bij buurthuizen. Dingen die we vanzelfsprekend vinden, maar dat eigenlijk helemaal niet zijn.”

Uitgedaagd

“Ik was bij een bijeenkomst over Toukomst en projectleider Jasmijn Koelega daagde me uit om mee te doen. Ik vond dat mensen een eerlijker beeld van Groningen moesten krijgen en zij zei tegen me: ‘Doe er wat mee!’ Mijn idee? Een positieve film of documentaire over Oost-Groningen maken. Met eerlijke verhalen, echte mensen. Ik denk dat mensen door echte verhalen nieuwsgieriger worden naar de provincie en daardoor sneller een kijkje komen nemen.”

Het idee van Lotte Mensen:

www.toukomst.nl/ideeen/de-positieve-kant-van-oost-groningen-in-een-film/

Bestuurders over Toukomst

Toukomst heeft ruim 900 ideeën verzameld voor de toekomst van Groningen. Het is nu aan de Groningers zélf om te beslissen wat er met deze ideeën gebeurt. Kortom: inwoners hebben de touwtjes in handen. Wat vinden leden uit het dagelijks bestuur van Nationaal Programma Groningen van Toukomst?

René Paas, voorzitter Nationaal Programma Groningen: “Toukomst” is spannend. Want niemand weet vooraf of mensen wel willen

meedoen. En dan kregen we ook nog met corona te maken. Maar wat gaat het goed! Ik ben onder de indruk hoeveel inwoners en organisaties kwamen met hun ideeën voor de toekomst. Ruim 900 voorstellen om Groningen mooier en beter te maken. En nu wordt het nog mooier. Want een panel van Groningers gaat beslissen welke plannen we moeten uitvoeren. Het bestuur moet even afwachten. Opnieuw spannend. Maar ik word er heel optimistisch van. Nu zoveel mensen meedoen, geeft ‘Toukomst’ vertrouwen in de toekomst. Want een betere toekomst begint bij ons thuis.”

Jouke de Vries, voorzitter College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG): “Er bestaat een heel

leuk boekje. ‘The wisdom of crowds’, heet het. Het boekje maakt duidelijk aan bestuurders dat je de intelligentie van burgers of groepen burgers heel goed kunt gebruiken om tot goede besluiten te komen. De besluiten van het collectief zijn dikwijls beter dan die van intelligente individuen. Het project Toukomst is hier een voorbeeld van en helpt enorm!”

Adriaan Hoogendoorn, burgemeester gemeente Midden-Groningen:

“Het voelt heel goed om de touwtjes uit handen te geven!”

Het gaat om de toekomst van Groningers én die van hun kinderen en kleinkinderen, dus vind ik het belangrijk dat zij er zélf over nadenken en er zélf over beslissen. Ik heb er alle vertrouwen in dat men die verantwoordelijkheid op een goede manier gebruikt en verstandige keuzes maakt. Het geeft gevoel van eigenwaarde en eigenaarschap, maar zal ook voor dilemma’s zorgen. Er zijn immers veel meer ideeën en belangen dan het budget toelaat, dus men zal prioriteiten moeten stellen en keuzes moeten maken. Voor mij als bestuurder is dit dagelijks werk. Ik ben erg benieuwd hoe de Groningers dit gaan ervaren.”

Groningen als toeristische trekpleister.

Groningen is prachtig, maar mag dat méér laten zien. Door bijvoorbeeld een betere bereikbaarheid, nieuwe trekpleisters en het organiseren van bijzondere evenementen. Katja de Beer en Hendrik Eerkens zijn twee van de 380 mensen die met hun idee Groningen toeristisch op de kaart willen zetten.

“Er is hier zoveel moois te zien”, zegt Hendrik Eerkens, “maar op de fiets kun je er vaak niet komen. Het is op veel plekken slecht gesteld met de fietspaden. Ze zijn te smal, slecht onderhouden of komen niet bij mooie bezienswaardigheden.”

Met een jaloers oog kijkt hij wel eens naar fietsprovincie Drenthe. “Daar is natuurlijk veel bos te vinden, wat een enorm pluspunt is voor fietsroutes. In Groningen vind je de rust en ruimte die nergens anders te vinden is. En met de opkomst van de elektrische fiets hoeft de wind op het open land geen probleem meer te zijn. Door fietspaden te verbeteren, uit te breiden en mooie fietsroutes te maken langs

de bezienswaardigheden, kom je langs alle pareltjes die Groningen te bieden heeft.”

Nieuwe attracties

Ook Katja de Beer geniet van de rust en ruimte in Groningen. Als geboren Maastrichtse werd ze verliefd op het Groninger landschap. “Maar mensen die rust en ruimte zoeken, komen al naar Groningen. Ik denk dat we nieuwe attracties nodig hebben om nieuwe mensen te trekken.”

De Beer houdt van de zee. Toen ze naar Groningen verhuisde, baalde ze dat de Waddenzee bij Uithuizen vol slik zit. “Zwemmen lukt hier niet; je komt zó vies uit het water.

Mijn idee is geboren uit mijn persoonlijke verlangen: maak een zeezwembad aan de Waddenkust, gevuld door water uit de Waddenzee. Als we meer van dit soort unieke attracties hebben, weet ik zeker dat Groningen in de toekomst een grotere toeristische trekpleister kan worden.”

Het idee van Hendrik Eerkens:
www.toukomst.nl/ideeen/fietspaden-verbeteren-voor-promotie-mooi-groningen/

Het idee van Katja de Beer:
www.toukomst.nl/ideeen/zeezwembad-waddenkust/

Een goed idee voor de toekomst van Groningen?

Dit kun je niet meer insturen via Toukomst. Er zijn via Nationaal Programma Groningen nog wel andere mogelijkheden waar je met je idee terecht kunt en een bijdrage kunt aanvragen. Meer informatie vind je onder ‘Meedoen’ op de website van Nationaal Programma Groningen:

www.nationaalprogrammagoningen.nl

**nationaal programma
groningen**

Toukomst is een project van Nationaal Programma Groningen. Wij werken aan een goede toekomst voor elke Groninger, jong én oud. We brengen mensen en ideeën samen. Dit doen we door de krachten van inwoners, organisaties, bedrijven en overheden te bundelen. Samen voeren we plannen uit die Groningen écht vooruithelpen.

Nationaal Programma Groningen is een samenwerkingsverband van het Rijk, provincie en gemeenten en heeft een looptijd van tien jaar. Voor de uitvoering van alle plannen en projecten heeft het Rijk een startkapitaal van 1,15 miljard euro beschikbaar gesteld. Inderdaad: een startkapitaal. Want het uitgangspunt is dat dankzij aanvullende financiering veel meer geld in projecten kan worden geïnvesteerd.

Zie ook: www.nationaalprogrammagoningen.nl

Meer informatie

Heb je vragen over Toukomst of wil je graag meer informatie? Neem een kijkje op onze website: www.toukomst.nl. Daar vind je niet alleen alle ideeën terug, maar ook achtergrondinformatie over het project, alle stappen én veelgestelde vragen.

Bezoekadres

Hendrik Westerstraat 24, 9791 CT Ten Boer

Postadres

Nationaal Programma Groningen
Postbus 610, 9700 AP Groningen

Website

www.toukomst.nl

E-mail

toukomst@nationaalprogrammagoningen.nl

Toukomst

06 50 19 38 36 (tijdens kantooruren)

Nationaal Programma Groningen

050 752 75 28 (tijdens kantooruren)

Toukomst? Wat gebeurt wanneer?

